

ΚΠολΔ 975 - ν. 1545/1985 άρθρο 31

Το προνόμιο εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας

Στο προνόμιο των απαιτήσεων από την παροχή εξαρτημένης εργασίας δεν υπάγονται όσες γεννήθηκαν στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία που είχε επισπευθεί αρχικά ο πλειστηριασμός μέχρι την ημερομηνία που διενεργήθηκε.

Άρειος Πάγος 61/2001

(Σύνθεση: Δ. Κατσιρέας, Γ. Παπαδημητρίου, Κ. Βαρδαβάκης, Σ. Πατεράκης, Ρ. Κεδίκογλου - εισηγητής)

Κατά το άρθρο 975 ΚΠολΔ η κατάταξη των δανειστών στον πίνακα γινόταν με την εξής σειρά... 1)...2)...3) οι απαιτήσεις από την παροχή εξαρτημένης εργασίας, εφόσον προέκυψαν κατά τους τελευταίους έξι μήνες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Με το άρθρο 31 του ν. 1545/1985 τροποποιήθηκε η ανωτέρω διάταξη και ορίστηκαν τα εξής: “Στην τρίτη τάξη των προνομίων του άρθρου 975 ΚΠολΔ κατατάσσονται οι απαιτήσεις που έχουν σαν βάση τους την παροχή εξαρτημένης εργασίας, εφόσον προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού ή της κηρύξεως της πτώχευσης. Αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας της σχέσης εργασίας κατατάσσονται ανεξάρτητα από το χρόνο που προέκυψαν στην τάξη αυτήν. Η διαίρεση του εκπλειστηριασματος σε ποσοστά κατά το άρθρο 977 ΚΠολΔ γίνεται μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τάξης αυτής”. Από την αντιπαραβολή των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι με τη δεύτερη από αυτές διευρύνθηκε σημαντικά το προνόμιο των εργασιακών απαιτήσεων. Ειδικότερα, το προβλεπόμενο από το άρθρο 975 ΚΠολΔ χρονικό διάστημα αυξήθηκε από έξι μήνες σε δύο έτη, ορίστηκε ως αφετηρία για τον αναδρομικό υπολογισμό της διετίας η ημερομηνία για την οποία αρχικά είχε επισπευθεί ο πλειστηριασμός, αντί εκείνης της ημέρας που διενεργήθηκε, υπήχθηκαν στην ίδια προνομιακή τάξη απαιτήσεις για αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σχέσεως εργασίας, ανεξάρτητα από το χρόνο που προέκυψαν και ορίστηκε ότι και οι δύο αυτές κατηγορίες εργατικών απαιτήσεων προαφαιρούνται από το εκπλειστηριασμα πριν από τη διαίρεσή του κατ’ άρθρο 977 ΚΠολΔ σε 1/3 και 2/3 αντίστοιχα, για την ικανοποίηση γενικών και ειδικών προνομιούχων πιστωτών. Περαιτέρω, από τη σαφή διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 31 ν. 1545/1985, κατά την οποία κατατάσσονται στην τρίτη τάξη των προνομίων του άρθρου αυτού (975 ΚΠολΔ) οι απαιτήσεις από την παροχή εξαρτημένης εργασίας που προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την αρχική ημερομηνία πλειστηριασμού, προ-

κύπτει ότι, κατά τη βούληση του νομοθέτη που απέβλεπε και στην εξισορρόπηση των αντιτιθέμενων συμφερόντων των δανειστών, δεν υπήχθησαν στο απονεμόμενο από τη διάταξη αυτή προνόμιο οι μη διαλαμβανόμενες σε αυτήν εργασιακές απαιτήσεις και δη όσες γεννήθηκαν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία για την οποία είχε επισπευθεί αρχικά ο πλειστηριασμός μέχρι και την ημερομηνία που διενεργήθηκε. Τούτο προκύπτει και εξ αντιδιαστολής προς τη ρύθμιση των απαιτήσεων για αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σχέσεως εργασίας, για τις οποίες ρητά καθορίστηκε στην ίδια διάταξη ότι υπάγονται στο προαναφερόμενο προνόμιο ανεξάρτητα από το χρόνο που προέκυψαν (ΑΠ 476/1999). Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, έκρινε ότι η διάταξη του άρθρου 31 του ν. 1545/1985 εξόπλισε με το προνόμιο του άρθρου 975 ΚΠολΔ και τις απαιτήσεις, που έχουν ως βάση την παροχή εξαρτημένης εργασίας, οι οποίες προέκυψαν κατά το χρονικό διάστημα από τον ορισμό του πρώτου πλειστηριασμού μέχρι τη διενέργειά του. Στη συνέχεια το δικαστήριο απέρριψε την έφεση της αναιρεσείουσας κατά της αποφάσεως του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, που είχε επίσης απορρίψει το λόγο της από 21.9.1995 ανακοπής της, με τον οποίο υποστήριζε ότι δεν έπρεπε να καταταγούν προνομιακά στον πίνακα κατατάξεως οι εργασιακές απαιτήσεις των αναιρεσιβλήτων που προέκυψαν κατά το χρονικό διάστημα από την αρχική ημερομηνία του πλειστηριασμού μέχρι τη διενέργειά του. Με την κρίση του αυτή το Εφετείο παραβίασε με εσφαλμένη ερμηνεία την ανωτέρω ουσιαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 975 αριθ. 3 ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 1545/1985 και πρέπει κατά παραδοχή του από το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ πρώτου λόγου της αιτήσεως αναιρέσεως, με τον οποίο αποδίδεται από την αναιρεσείουσα στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια της εσφαλμένης ερμηνείας της διατάξεως αυτής, να αναιρεθεί η 4095/1997 απόφαση του Εφετείου Αθηνών και να παραπεμφθεί η υπόθεση, κατ' άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ, για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο δικαστήριο, που εξέδωσε την αναιρούμενη απόφαση, το οποίο θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές.

Σημείωση

Η δημοσιευόμενη απόφαση επιλύει το ζήτημα της χρονικής εμβέλειας του προνομίου των εργατικών απαιτήσεων του άρθρου 31 του Ν. 1545/1985. Η νομολογία μετά από πολλές διακυμάνσεις, τόσο με την ως άνω απόφαση, όσο και με την 22/2000 απόφαση της ΟλομΑΠ καταλήγει στην παραδοχή ότι οι εργατικές απαιτήσεις κατατάσσονται προνομιακά υπό την μορφή της προαφαίρεσης και πριν από τη διαίρεση του εκπλειστηριασματος σε 1/3 και 2/3, εφόσον αυτές προέκυψαν δύο

χρόνια πριν από τον πρώτο ορισθέντα πλειστηριασμό ή την κήρυξη της πτωχεύσεως. Οι μη διαλαμβανόμενες απαιτήσεις στο άνω χρονικό πλαίσιο, και δη όσες γεννήθηκαν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία για την οποία είχε επισπευθεί αρχικά ο πλειστηριασμός μέχρι και την ημερομηνία που διενεργήθηκε ή για τον μετά την κήρυξη της πτωχεύσεως χρόνο, δεν κατατάσσονται προνομιακά. Στην ως άνω προνομιακή κατάταξη περιλαμβάνονται και οι παρεπόμενες απαιτήσεις από τόκους (ίδτετε και ΑΠ 1348/1995, ΑΠ 283/1997, ΑΠ 112/1998· contra ΑΠ 313/1993 και ΑΠ 1140/1994).

Όσον αφορά όμως τις απαιτήσεις των εργαζομένων από αποζημίωση λόγω καταγγελίας της εργασιακής σχέσεως, αυτές δεν υπόκεινται σε κανένα χρονικό περιορισμό, τόσο για το κεφαλαίο, όσο και για τους τόκους, και κατατάσσονται στο σύνολο τους, από την προϋπόθεση ότι αυτές δεν έχουν υποκύψει σε παραγραφή.

Κωνσταντίνος Δ. Λένης
Δικηγόρος Αθηνών